

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudce Mgr. Marka Zimy a soudkyně JUDr. Jitky Hroudové ve věci

žalobkyně: **T. R.**
zastoupena Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s., IČO 45768676
sídlem Kovářská 939/4, 190 00 Praha 9

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného z 9. 8. 2022, čj. MV-47239-16/OAM-2021
o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě

takto:

Žalobě se přiznává odkladný účinek.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se na soud obrátila, neboť jí žalovaný nepřiznal postavení osoby bez státní příslušnosti.
2. V napadeném rozhodnutí poučil žalovaný žalobkyni, že žalobu lze podat do 15 dnů od doručení a případná žaloba má ze zákona odkladný účinek dle § 32 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.
3. Soud dospěl k závěru, že toto poučení je nesprávné. Žalovaný v něm odkázal na úpravu týkající se podání žaloby proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany. Řízení o žalobkynině žádosti však není řízením ve věci mezinárodní ochrany [srov. podrobně rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) z 31. 5. 2023, čj. 4 Azs 253/2022-48, bod 17]. V citovaném rozsudku NSS dovodil, že žalobu proti rozhodnutí o žádosti o přiznání postavení osoby bez státní příslušnosti lze podat v obecné dvouměsíční lhůtě dle § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neboť není důvod na lhůtu pro podání žaloby analogicky aplikovat úpravu týkající se mezinárodní ochrany.
4. Úvahy NSS jsou dle soudu přenositelné i na otázku, zda má žaloba proti rozhodnutí o nepřiznání postavení osoby bez státní příslušnosti odkladný účinek ze zákona.
5. Dle obecné úpravy v § 73 odst. 1 s. ř. s. nemá žaloba odkladný účinek, pokud zákon nestanoví jinak. Žalobkynině žalobě s. ř. s. ani jiný zákon nepřiznává odkladný účinek. Ustanovení § 32 odst. 2 zákona o azylu se na podanou žalobu nevztahuje, neboť nejde o věc mezinárodní ochrany. Tuto úpravu nelze použít ani analogicky. Analogie je mimořádným postupem dotvoření právní úpravy tam, kde právní úprava chybí (srov. obecně například rozsudek NSS z 31. 8. 2009, čj. 8 As 7/2008-116, č. 1953/2009 Sb. NSS, bod 35, a nálezný Ústavního soudu z 27. 3. 2014, sp. zn. III. ÚS 2264/13, bod 17). V projednávané věci neexistuje žádná mezera v zákoně, neboť na žalobkyninu žalobu lze aplikovat obecnou úpravu s. ř. s. Z ní plyne, že žaloba odkladný účinek nemá, ale lze ho přiznat na základě

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

žalobkyniny žádosti (srov. obdobně k lhůtě pro podání žaloby již citovaný rozsudek NSS čj. 4 Azs 253/2022-48, bod 20).

6. Soud žalobkyni tento svůj názor předestřel a poučil ji o možnosti požádat o přiznání odkladného účinku. To žalobkyně následně 28. 8. 2023 učinila.
7. Žalobkyně uvedla, že přiznání odkladného účinku je pro ni zásadní. Nedisponuje občanstvím žádného státu, neexistuje proto ani žádný stát, kam by mohla být vyhoštěna. Zároveň nedisponuje žádným pobytovým oprávněním na území České republiky a nemá ani možnost ho získat. Nebude-li její žalobě přiznán odkladný účinek, bude povinna z ČR vycestovat, což zasáhne do jejího rodinného a soukromého života. V ČR má žalobkyně legálně pobývacího manžela a nezletilého syna. S manželem se vzali v roce 2016 a syn se jim narodil v roce 2019. Oba pobývají na území ČR na základě uděleného azylu a bydlí společně s žalobkyní. Žalobkyně mluví plynule česky a v jiné zemi nemá zázemí. Žalobkynin manžel je zaměstnán a žalobkyně pečuje o jejich syna. Přiznání odkladného účinku není v rozporu s žádným důležitým veřejným zájmem.
8. Žalovaný k výzvě soudu uvedl, že posouzení důvodnosti žalobkynina návrhu ponechává na soudu. Pouze podotkl, že dle zjištěného skutkového stavu je žalobkyně neobčankou Lotyšska, která má právo pobývat v Lotyšsku a je chráněna před vyhoštěním z něj.
9. Soud uvážil o žalobkynině návrhu následovně.
10. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*
11. Přiznání odkladného účinku má povahu mimořádného opatření, neboť soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí. Odkladný účinek lze přiznat jen v případech ojedinělých, kdy nelze jinak dosáhnout toho, aby konečný úspěch žaloby nebyl jen formální, nýbrž i faktický (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS z 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS, bod 22). Žalobce je povinen vylíčit újmu, která mu hrozí a svá tvrzení musí zároveň osvědčit (srov. usnesení NSS z 24. 9. 2015, čj. 2 As 218/2015-50). Návrh musí být dostatečně individualizovaný a podepřený konkrétními důkazy (srov. usnesení NSS z 30. 1. 2012, čj. 8 As 65/2011-74).
12. Soud předně uvádí, že přiznání odkladného účinku je způsobilé odvrátit žalobkyní tvrzenou újmu. Žalobkyně nemá žádný pobytový titul, který by jí umožňoval pobývat v ČR. Přiznáním odkladného účinku by se na ní opět hledělo jako na žadatelku o přiznání postavení osoby bez státní příslušnosti. Správní soudy již dovodily, že takovým žadatelům náleží i po změně právní úpravy analogicky některé výhody žadatelů o mezinárodní ochranu. Takoví žadatelé mají mimo jiné právo setrvat na území ČR (srov. rozsudek NSS z 11. 7. 2023, čj. 3 Azs 42/2022-28).
13. Soud se proto dále zabýval tím, zda žalobkyně tvrdila a osvědčila *nepoměrně větší újmu*, která by jí mohla vzniknout právními následky napadeného rozhodnutí.
14. Žalobkyně újmu spojuje především se zásahem do svého soukromého a rodinného života. Návrh podložila listinami, z nichž plyne následující. Žalobkyně se v dubnu 2016 vdala na zámku v Brandýse nad Labem (*oddací list* z 2. 5. 2016). Žalobkyni a jejímu manželovi se v prosinci 2018 narodil syn (*rodný list* z 9. 1. 2019). Manželovi i synovi udělil žalovaný

mezinárodní ochranu ve formě azylu. Žalobkyně má společně se svým manželem pronajatý byt (*smlouva o nájmu bytu* z 30. 11. 2022).

15. V posuzované věci jsou splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku žalobě.
16. Žalobkyně má na území ČR manžela a nezletilého syna. S manželem má společně pronajatý byt a lze proto předpokládat, že celá rodina žije ve společné domácnosti. Opuštění ČR by žalobkyni připravilo o možnost stýkat se svým manželem a nezletilým synem, což představuje významný zásah nejen do jejího soukromého a rodinného života, ale i do života syna a manžela. Z ničeho ani neplyne, že by žalobkyně měla v Lotyšsku či jinde zázemí. Mezi ní a žalovaným je navíc sporné, zda existuje stát, kam by mohla vůbec vycestovat. Pokud by žalobkyně nevycestovala byla by vystavena riziku dalších kroků správních orgánů, neboť by na území ČR pobývala neoprávněně (srov. obdobně usnesení NSS z 3. 11. 2022, čj. 4 Azs 253/2022-31, bod 5).
17. Nepřiznáním odkladného účinku by proto žalobkyni mohla vzniknout významná a nenahraditelná újma, přičemž žalobkyně tuto hrozbu osvědčila.
18. Soud nezjistil, že by přiznáním odkladného účinku hrozila jakákoli újma jiným osobám. Současně neshledal, že by samotné přiznání odkladného účinku mohlo být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Je přitom především na žalovaném, aby tvrdila skutečnosti, na jejichž základě se domnívá, že je přiznání odkladného účinku v rozporu s veřejným zájmem (srov. usnesení NSS z 21. 8. 2013, čj. 6 As 81/2013-51, a z 19. 11. 2020, čj. 5 Azs 314/2020-45). Žalovaný v tomto směru nic neuvedl a žádné takové skutečnosti nevyplývají ani z podkladů, které má soud k dispozici. Z žaloby i napadeného rozhodnutí je zřejmé, že spor mezi žalobkyní a žalovaným spočívá primárně v tom, zda žalobkyni náleží postavení osoby bez státní příslušnosti či ne. Z ničeho neplyne, že by svým pobytem na území ČR mohla ohrožovat veřejný pořádek či jiné důležité veřejné zájmy.
19. To, že existuje kolidující veřejný zájem na tom, aby na území ČR nepobývali cizinci bez platného pobytového titulu, nepostačuje k závěru, že přiznání odkladného účinku je v rozporu s veřejným zájmem. Vždy je třeba vážit intenzitu narušení veřejného zájmu s intenzitou hrozícího zásahu do základních práv žalobkyně (viz usnesení NSS z 6. 8. 2008, čj. 5 As 17/2008-131, č. 1698/2008 Sb. NSS). Újma hrozící žalobkyni je v posuzované věci větší než narušení veřejného zájmu.
20. S ohledem na splnění podmínek § 73 odst. 2 s. ř. s. soud přiznal žalobě odkladný účinek. Přiznáním odkladného účinku soud nijak nepředjímá rozhodnutí ve věci samé (srov. usnesení NSS ze 4. 10. 2005, čj. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není kasační stížnost přípustná [§ 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.].

Praha 13. září 2023

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

